C/2024/4431

11.7.2024

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΑΤΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

της 23ης Μαΐου 2024

σχετικά με τους κανόνες που διέπουν την πρόσβαση στα έγγραφα

(C/2024/4431)

Ο ΥΠΑΤΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ,

Έχοντας υπόψη το άρθρο 11 παράγραφος 1 της απόφασης 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για τον καθορισμό της οργάνωσης και της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης ([1]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 της απόφασης 2010/427/ΕΕ, η ΕΥΕΔ εφαρμόζει τους κανόνες που καθορίζονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]), και ο ύπατος εκπρόσωπος αποφασίζει σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής της ΕΥΕΔ.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001, η ΕΥΕΔ έχει καταρτίσει μητρώο εγγράφων στο οποίο έχει πρόσβαση το κοινό.

(3) Προκειμένου να αποτυπωθεί η εξέλιξη της πολιτικής και των πρακτικών διαφάνειας της ΕΥΕΔ, είναι σκόπιμο να επικαιροποιηθεί η απόφαση PROC HR(2011) 012 του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας ([3]), με την κατάργηση και την αντικατάστασή της από την παρούσα απόφαση,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα απόφαση θεσπίζει κανόνες για την εφαρμογή από την ΕΥΕΔ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 (στο εξής: ο κανονισμός).

Άρθρο 2

Υποβολή αίτησης

1. Η αίτηση πρόσβασης σε έγγραφα που απευθύνεται στην ΕΥΕΔ υποβάλλεται εγγράφως, μέσω του ιστότοπου της ΕΥΕΔ, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στην ομάδα διαφάνειας της ΕΥΕΔ ή ταχυδρομικώς στον ανταποκριτή της πρόσβασης σε έγγραφα στη διεύθυνση: European External Action Service, Rond Point Schuman 9A Brussels 1040, Belgium.

2. Η αίτηση υποβάλλεται με επαρκή ακρίβεια ώστε η ΕΥΕΔ να είναι σε θέση να προσδιορίσει τα ζητούμενα έγγραφα και να διεκπεραιώσει την αίτηση εντός των προθεσμιών του κανονισμού.

([1]) ΕΕ L 201 της 3.8.2010, σ. 30.
([2]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 43).
([3]) Απόφαση του ύπατου εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας, της 19ης Ιουλίου 2011, σχετικά με τους κανόνες που διέπουν την πρόσβαση στα έγγραφα (ΕΕ C 243 της 20.8.2011, σ. 16).

3. Σε περίπτωση που οι αιτήσεις δεν είναι επαρκώς ακριβείς ή είναι υπερβολικά ευρείες, η ΕΥΕΔ επικοινωνεί ταχέως με τον αιτούντα με σκοπό την αποσαφήνιση του αιτήματος ή τον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής του σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού. Ελλείψει απάντησης από τον αιτούντα εντός 10 εργάσιμων ημερών, η ΕΥΕΔ επικοινωνεί εκ νέου μαζί του παρέχοντάς του 5 επιπλέον εργάσιμες ημέρες για να αποσαφηνίσει ή να περιορίσει το πεδίο εφαρμογής του αιτήματος, ώστε να μπορέσει η ΕΥΕΔ να το χειριστεί αποτελεσματικά. Εάν ο αιτών δεν παράσχει διευκρινίσεις ή περιορισμό του πεδίου εφαρμογής, η αίτηση θεωρείται απορριφθείσα.

4. Μόλις καταχωριστεί η αίτηση, ο ανταποκριτής πρόσβασης σε έγγραφα της ΕΥΕΔ αποστέλλει απόδειξη παραλαβής στον αιτούντα.

5. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των αιτούντων υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ([4]).

Άρθρο 3

Προθεσμίες

1. Όλες οι αιτήσεις διεκπεραιώνονται υπό τους όρους και εντός των προθεσμιών που ορίζει ο κανονισμός.

2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 3 και στο άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού, οι προθεσμίες μπορούν να παραταθούν κατά δεκαπέντε εργάσιμες ημέρες, ιδίως:

α) στην περίπτωση αιτήσεων που είναι πολύπλοκες ή περιλαμβάνουν μεγάλο όγκο δεδομένων ή εγγράφων·

β) εάν μια αίτηση απαιτεί διαβούλευση με θεσμικό ή άλλο όργανο ή υπηρεσία της Ένωσης, κράτος μέλος ή αντιπροσωπία της Ένωσης· ή

γ) εάν απαιτείται διαβούλευση με τρίτο μέρος.

Ο αιτών ενημερώνεται για τυχόν παράταση και για τους σχετικούς λόγους.

Άρθρο 4

Χειρισμός των απαντήσεων

1. Ο χειρισμός των απαντήσεων στις αρχικές αιτήσεις διεκπεραιώνεται από την ομάδα διαφάνειας και υπογράφεται από τον ανταποκριτή πρόσβασης σε έγγραφα της ΕΥΕΔ.

2. Οι απαντήσεις σε επιβεβαιωτικές αιτήσεις υπογράφονται από τον Γενικό Γραμματέα της ΕΥΕΔ αφού ληφθεί υπόψη η γνώμη του ανταποκριτή πρόσβασης σε έγγραφα. Ο Γενικός Γραμματέας μπορεί να μεταβιβάσει την αρμοδιότητα αυτή στο εσωτερικό της ΕΥΕΔ.

Άρθρο 5

Αρνητική απάντηση

Εάν η απάντηση σε μια αίτηση είναι εν όλω ή εν μέρει αρνητική, αναφέρει τους λόγους της απόρριψης βάσει μίας από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού. Με τις απαντήσεις στην αρχική αίτηση ενημερώνεται ο αιτών για το δικαίωμά του να υποβάλει επιβεβαιωτική αίτηση. Με τις απαντήσεις σε επιβεβαιωτική αίτηση ενημερώνεται ο αιτών σχετικά με τα ένδικα μέσα που διαθέτει, δηλαδή τη δικαστική προσφυγή κατά της ΕΥΕΔ υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 263 της ΣΛΕΕ και/ή την υποβολή καταγγελίας στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 228 της ΣΛΕΕ.

([4]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ, (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

Άρθρο 6

Έγγραφα τρίτων που κατέχει η ΕΥΕΔ

1. Όταν η ΕΥΕΔ λαμβάνει αίτηση πρόσβασης σε έγγραφο το οποίο κατέχει, το οποίο όμως προέρχεται από τρίτο, η ΕΥΕΔ διαβουλεύεται με τον τρίτο, εκτός εάν είναι σαφές ότι το έγγραφο θα δημοσιευτεί ή όχι, βάσει των εξαιρέσεων που καθορίζονται στον κανονισμό.

2. Η πρόσβαση στο έγγραφο παρέχεται χωρίς διαβούλευση με τον τρίτο, εάν το έγγραφο έχει ήδη δημοσιοποιηθεί από τον συντάκτη του, εάν έχει ήδη κοινοποιηθεί από την ΕΥΕΔ ή εάν είναι σαφές ότι η δημοσιοποίηση ή η μερική δημοσιοποίηση του περιεχομένου του δεν θα έθιγε προφανώς κανένα από τα συμφέροντα που αναφέρονται στο άρθρο 4 του κανονισμού.

3. Πρέπει πάντα να ζητείται η γνώμη του τρίτου μέρους εάν το έγγραφο καλύπτεται από το άρθρο 9 του κανονισμού ή εάν το έγγραφο προέρχεται από κράτος μέλος και το κράτος μέλος έχει ζητήσει από την ΕΥΕΔ να μην δημοσιοποιήσει το έγγραφο χωρίς την προηγούμενη συμφωνία του σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 5 του κανονισμού. Το εν λόγω αίτημα του κράτους μέλους υποβάλλεται γραπτώς.

4. Ζητείται γραπτώς η γνώμη του τρίτου και του παρέχεται εύλογη προθεσμία απάντησης, λαμβανομένων υπόψη των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 3 της παρούσας απόφασης. Ο τρίτος δίνει τη γνώμη του γραπτώς.

5. Ελλείψει απάντησης εντός της καθορισμένης προθεσμίας, ή εάν ο τρίτος δεν είναι δυνατόν να εντοπισθεί ή είναι αγνώστων στοιχείων, η ΕΥΕΔ αποφασίζει σχετικά με την αίτηση, υπό το πρίσμα των εξαιρέσεων που καθορίζονται στον κανονισμό, λαμβάνοντας υπόψη τα έννομα συμφέροντα του τρίτου βάσει των στοιχείων που έχει στη διάθεσή της.

6. Εάν η ΕΥΕΔ προτίθεται να δώσει πρόσβαση σε έγγραφο παρά τη ρητή γνώμη του τρίτου, ενημερώνει τον τρίτο για την πρόθεσή της να δώσει στη δημοσιότητα το έγγραφο εντός της προθεσμίας που καθορίζεται από τον κανονισμό.

Άρθρο 7

Γνώμη της ΕΥΕΔ

1. Οι αιτήσεις γνωμοδότησης της ΕΥΕΔ που υποβάλλονται από ένα κράτος μέλος ή άλλο θεσμικό όργανο, όργανο ή οργανισμό της Ένωσης που έχει λάβει αίτηση για έγγραφο το οποίο κατέχει αλλά που προέρχεται από την ΕΥΕΔ υποβάλλονται στην ομάδα διαφάνειας της ΕΥΕΔ ή στον ανταποκριτή πρόσβασης σε έγγραφα ταχυδρομικώς στη διεύθυνση: European External Action Service, Rond Point Schuman 9A Brussels 1040, Belgium, ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση ACCESS-TO-DOCUMENTS@eeas.europa.eu.

2. Η ΕΥΕΔ δίνει τη γνώμη της χωρίς καθυστέρηση, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν προθεσμία που ισχύει για την παροχή απάντησης, και το αργότερο εντός πέντε εργάσιμων ημερών.

Άρθρο 8

Διαβαθμισμένα έγγραφα

1. Όταν μια αίτηση πρόσβασης αφορά έγγραφο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 9 του κανονισμού ή άλλο έγγραφο διαβαθμισμένο σύμφωνα με τους κανόνες ασφαλείας της ΕΥΕΔ, εξετάζεται από μέλη του προσωπικού που είναι εξουσιοδοτημένα να λάβουν γνώση του εγγράφου.

2. Κάθε απόφαση άρνησης της πρόσβασης στο σύνολο ή μέρος διαβαθμισμένου εγγράφου αιτιολογείται βάσει των εξαιρέσεων που απαριθμούνται στο άρθρο 4 του κανονισμού. Αν δεν είναι δυνατόν να απορριφθεί η αίτηση πρόσβασης στο αιτούμενο έγγραφο βάσει αυτών των εξαιρέσεων, ο υπάλληλος που χειρίζεται την αίτηση διασφαλίζει την άρση του απορρήτου του εγγράφου πριν από τη διαβίβασή του στον αιτούντα.

Άρθρο 9

Λεπτομέρειες πρόσβασης

1. Τα έγγραφα στα οποία χορηγείται πρόσβαση αποστέλλονται ταχυδρομικώς ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Εάν τα αιτούμενα έγγραφα είναι ογκώδη ή δύσκολα στο χειρισμό τους, ο αιτών μπορεί να κληθεί να εξετάσει το έγγραφο επιτόπου. Η επιτόπια αυτή εξέταση είναι δωρεάν.

2. Εάν ένα έγγραφο έχει ήδη δημοσιοποιηθεί από την ΕΥΕΔ, η απάντηση μπορεί να συνίσταται στην ενημέρωση του αιτούντος σχετικά με τον τρόπο απόκτησης του ζητούμενου εγγράφου, όπως με την παροχή των στοιχείων αναφοράς της δημοσίευσης ή της διεύθυνσης του εγγράφου στο διαδίκτυο.

3. Εάν ο όγκος των αντιγράφων των εγγράφων που πρέπει να αποσταλούν ταχυδρομικώς υπερβαίνει τις 20 σελίδες, μπορεί να ζητηθεί από τον αιτούντα να καταβάλει αντίτιμο 0,10 EUR ανά σελίδα, προσαυξημένο με τα έξοδα αποστολής. Τα σχετικά με τα άλλα μέσα αποστολής έξοδα αποφασίζονται κατά περίπτωση και δεν μπορούν να υπερβαίνουν ένα εύλογο ποσό.

Άρθρο 10

Δημόσιο μητρώο ΕΥΕΔ

1. Τα έγγραφα στα οποία χορηγείται πρόσβαση κατόπιν αίτησης δυνάμει του κανονισμού δημοσιεύονται στο δημόσιο μητρώο της ΕΥΕΔ. Η πρόσβαση στο μητρώο παρέχεται με ηλεκτρονική μορφή.

2. Τα έγγραφα που χαρακτηρίζονται ως «ευαίσθητα» σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3 του κανονισμού καταχωρίζονται στο μητρώο μόνον μετά από σύμφωνη γνώμη του συντάκτη τους.

Άρθρο 11

Υποβολή εκθέσεων

Σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1 του κανονισμού, η ΕΥΕΔ δημοσιεύει ετησίως έκθεση που περιλαμβάνει τον αριθμό των περιπτώσεων στις οποίες η ΕΥΕΔ αρνήθηκε την πρόσβαση σε έγγραφα, καθώς και τους λόγους για τις αρνήσεις αυτές και τον αριθμό των ευαίσθητων εγγράφων που δεν καταχωρίστηκαν στο μητρώο.

Άρθρο 12

Κατάργηση της απόφασης PROC HR (2011) 012

Η παρούσα απόφαση καταργεί και αντικαθιστά την απόφαση PROC HR (2011) 012.

Άρθρο 13

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της υπογραφής της.

Βρυξέλλες, 23 Μαΐου 2024.

Josep BORRELL FONTELLES

Ύπατος Εκπρόσωπος

της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας